حکیم: حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای رهبر معنوی میلیون‌ها انسان در سراسر جهان است

رهبر جریان حکمت ملی عراق در دیدار معاون وزیر خارجه آمریکا گفت: تحریم رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران، که نه‌تنها رئیس یك حکومت بزرگ، بلکه رهبر معنوی میلیون‌ها انسان از سرتاسر جهان است، موجب خدشه‌دار شدن عواطف و احساسات آنها شده است.

به گزارش دفتر رسانه‌ای دفتر جریان حکمت ملی عراق، عمار حکیم که در دفتر خود در عراق با دیوید شینکر، معاون وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا گفت‌وگو می‌کرد با تأکید بر این‌که منطق تحریم و محاصره اقتصادی و سیاسی ملت‌ها بی‌فایده است، افزود: تحریم به هیچ وجه راه را برای حل بحران آسان نخواهد کرد. رهبر جریان حکمت ملی ضمن دعوت از همگان برای آرام‌سازی اوضاع، از همه طرف‌ها خواست که مخالفت خود با جنگ را از طریق اقدامات عملی ملموس نشان دهند تا ملت‌های منطقه بتوانند از امکانات و منابع خویش بهره‌مند شوند./ تسنیم

نشست کمیسیون مشترک برجام روز جمعه در وین برگزار شد

جام جم در گفت‌وگو با کارشناسان واقعیت‌هایی از عملیاتی شدن سامانه اینستکس را بررسی می‌کند

کانال تقریبا خالی اروپایی

گروه سیاسی

یك روز پس از تاریخ اعلام شده از سوی سخنگوی سازمان انرژی اتمی کشورمان مبنی بر عبور ذخایر اورانیوم غنی شده از سقف تعیین شده در برجام (۳۰۰ کیلوگرم)، اروپایی‌ها همراه چین و روسیه در جلسه کمیسیون مشترك که روز جمعه در وین برگزار شد، تلاش کردند ایران را از تصمیم خود به کاهش تعهدات برجامی منصرف کنند.

کشورهای اروپایی در این جلسه در حالی از راه‌اندازی قریب‌الوقوع اینستکس خبر دادند که از اوایل هفته گذشته تلاش کرده بودند با اقدامات تهدیدآمیز مانع از ادامه کاهش تعهدات از سوی ایران شوند. بر همین اساس روز شنبه گذشته یادداشت تهدیدآمیزی از سوی آلمان، انگلیس و فرانسه به ایران ارسال و نسبت به عواقب کاهش تعهدات برجامی ایران هشدار داده شد. رئیس جمهور فرانسه هم در تماس تلفنی با رئیس جمهور کشورمان، خروج از توافق هسته‌ای یا اقدامی که چنین پیامی را صادر کند، اشتباه دانست. به دنبال چنین تهدیداتی، محمدجواد ظریف در نامه‌ای شدیداللحن خطاب به فدریکا موگرینی که مسؤولیت هماهنگی کمیسیون مشترك برجام را هم برعهده دارد، نگارش این یادداشت اروپایی را با توجه به محتوای آن مغایر با توافق هسته‌ای دانسته است. ظریف در این نامه تصریح کرد که عزم جمهوری اسلامی ایران برای استفاده از حقوق خود وفق برجام، از جمله توقف اجرای تعهدات، جدی است و در این مسیر تحت تاثیر فشارهای سیاسی و شانتاژها قرار نخواهد گرفت.

همچنین آن‌طور که شبکه العربی اعلام کرد، سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه با ارسال نامه‌ای، سه کشور اروپایی را به باج‌خواهی از ایران با استفاده از ابزار تحریم متهم کرده و نوشته تلاش سازمان یافته آنان برای خروج از برجام با متهم‌سازی ایران و متوجه کردن هزینه‌های این اقدام به سمت طرف ایرانی است. در چنین فضایی نشست کمیسیون مشترك برجام در سطح معاونان وزرای خارجه در هتل کوبورگ اتریش برگزار شد؛ نشستی که گرچه سیدعباس عراقچی، معاون وزیر خارجه کشورمان آن را گامی به جلو دانست و هلگا اشمید، معاون موگرینی از عملیاتی شدن اینستکس خبر داد، اما باز هم همان‌طور که عراقچی تاکید کرد تا خواسته‌های جمهوری اسلامی فاصله قابل توجهی وجود دارد.

نشست روز جمعه در هتل کوبورگ وین بیش از سه ساعت طول کشید و در نهایت با صدور بیانیه‌ای پایان یافت.

آن‌طور که عراقچی در پایان این نشست گفت، مهم‌ترین موضوع در این جلسه، اینستکس و کانال مالی اروپا بود. به گزارش فارس، معاون سیاسی وزیر خارجه در این‌باره گفت: اینستکس الان دیگر عملیاتی شده و دو سه مورد کاری هم الان در حال انجام شدن است و ظرف روزهای آینده تبادل مالی از طریق اینستکس انجام خواهد شد. وی با بیان این‌که کشورهای اروپایی دیگری هم اظهار علاقه کردند به عنوان سهامدار به این سازوکار و شرکت ملحق شوند، بیان کرد: کشورهای اروپایی در نظر دارند اعتباراتی را برای اینستکس در نظر بگیرند و الان در حال حاضر به روی همه کشورهای اروپایی باز است و آنها می‌توانند از طریق آن با ایران معامله انجام دهند. این دیپلمات ارشد کشورمان با بیان این‌که این پروسه شروع شده، یادآور شد: گرچه این پروسه خیلی دیر و کمتر از انتظارات ما شروع شده، ولی الان مراحل نهایی خود را طی می‌کند و به مرحله عملیاتی شدن رسیده است.

همچنین عراقچی از توافق کشورها برای برگزاری نشست کمیسیون مشترك در سطح وزیران خارجه در آینده نزدیك خبر داد و گفت هنوز تاریخ این نشست مشخص نشده است.

عراقچی: بدون این‌که خرید نفت از ایران صورت بگیرد یا اعتبارات خاصی برای اینستکس در نظر گرفته شود، این سازوکار نمی‌تواند به صورت کامل انتظارات ما را برآورده کند

به گفته عراقچی و همان‌طور که در بیانیه ۹ بندی نشست روز جمعه هم آمده بود، بحث رآکتور اراك یکی دیگر از مباحث مطرح میان اعضا بود. عراقچی در این زمینه گفت: در بحث رآکتور اراك هم پیشرفت‌های خوبی داشتیم و همه اعضا تعهد کردند در جدول زمانی مشخص شده، ساخت این رآکتور جدید به پایان برسد.

همچنین در بخشی از بیانیه نشست کمیسیون مشترك برجام آمده است: به عنوان بخشی از فعالیت‌های جاری درخصوص موضوعات هسته‌ای و تحریم‌ها، کمیسیون مشترك، کارشناسان را موظف کرد تا به دنبال راهکارهای عملی به ویژه برای صادرات اورانیوم دارای غنای پایین و آب‌سنگین تحت ترتیبات مناسب باشند.

کشورهای ۴+۱ همچنین در این بیانیه همچون همیشه تنها به ابراز تاسف از بازگشت تحریم‌های آمریکا علیه ایران بسنده کردند و افزودند: با توجه به تحولات و بیانیه‌های نگران‌کننده اخیر، اعضا اهمیت ادامه اجرای کامل و موثر این توافق از سوی تمامی طرف‌ها را خاطر نشان ساختند.

آیا کاهش تعهدات برجامی متوقف می‌شود؟

در این میان سؤال مهم که ذهن‌ها را به خود مشغول می‌کند این‌که اقدام اروپایی‌ها در راه‌اندازی ساز و کار نیم‌بندی به نام اینستکس حتی اگر با مشخصات فعلی به نتیجه برسد می‌تواند مانع برداشته شدن گام‌های بعدی ایران در کاهش تعهدات برجامی شود.

براساس اظهارات رئیس‌جمهور در روز ۱۸ اردیبهشت که گام اول کاهش تعهدات برجامی اعلام شده به نظر می‌رسد که پاسخ این سؤال منفی است. حسن روحانی در جلسه هیات دولت در آن روز اعلام کرد: به طرف مقابل یعنی پنج کشور اعلام کردیم اگر آنها ظرف ۶۰ روز پای میز مذاکره آمدند و با آنها صحبت کردیم و به نتیجه رسیدیم و به منافع اصلی‌مان به‌خصوص نفت و بانك به عنوان دو مورد از منافع مهم دست یافتیم، به نقطه اول و به شرایط ۱۷ اردیبهشت ۹۸ برمی‌گردیم، ولی اگر در پایان ۶۰ روز به نتیجه نرسیدیم دو اقدام دیگر را آغاز خواهیم کرد.

البته عراقچی در پایان نشست روز جمعه از پاسخ صریح در این زمینه خودداری کرد و گفت: من نتایج را به تهران می‌برم و آنها تصمیم می‌گیرند چه اقدامی انجام دهند؛ تصمیم به «کاهش تعهدات» را متوقف کنند یا خیر. من در جایگاهی نیستم که بگویم ایران این کار را می‌کند یا نه، اما از نظر من جلسه امروز برای توقف تصمیم ایران به «کاهش تعهدات» کافی نیست.

به گزارش ایسنا وی افزود: نشست روز جمعه کمیسیون مشترك، انتظارات ایران را برآورده نمی‌کند و فاصله ملموسی با سطح خواسته‌های ایران دارد. در عین حال این جلسه آن‌قدر ارزش دارد که ما روی آن فکر کنیم.

با این حال کارشناسان که با فراغ بال بیشتری امکان اظهار نظر دارند اقدام اروپا در راه‌اندازی اینستکس را به هیچ‌وجه دلیلی برای توقف اقدامات ایران در کاهش تعهدات برجامی نمی‌دانند. مهدی محمدی، کارشناس مسائل بین‌الملل در مطلبی در کانال تلگرامی خود در همین زمینه نوشت: دولت باید توجه کند اگر امروز حتی سعودی و امارات هم از ضرورت کم کردن تنش‌ها و آغاز دیپلماسی با ایران حرف می‌زنند یا اروپا علی‌الظاهر به تلاش‌های خود برای نهایی کردن اینستکس افزوده، همه به این دلیل است که ایران یك دورنمای معتبر از کاهش تعهدات برجامی پیش روی آنها گذاشته است.

محمدی معتقد است: کاستن از سرعت کاهش تعهدات، فرصت دادن به دیپلماسی نیست، بلکه ذبح آن درست در زمانی است که ممکن است نتیجه‌ای بدهد.

لازمه‌های اینستکس

نکته دیگر این‌که اینستکس، ساز و کار ناقصی است که حاصل چند بار عقب‌نشینی اروپایی‌ها در یك سال گذشته است و این ساز و کار که بالاخره اروپایی‌ها به صورت لفظی از عملیاتی شدن آن خبر داده‌اند آن‌طور که در خبرها آمده در گام‌های اول قرار است به دارو و اقلام بشردوستانه اختصاص داشته باشد. این در حالی است که ایران از طریق برجام به دنبال رفع تحریم‌ها که مهم‌ترین آنها در حوزه نفت و بانك هستند بود و طبیعی است اروپایی‌ها باید این مطالبات ایران را پاسخ دهند. بر همین اساس اینستکسی که اروپایی‌ها در روزهای اخیر مانور زیادی درمورد عملیاتی شدن آن داده‌اند حتی با کف خواسته‌های ایران فاصله زیادی دارد.

عراقچی در پایان نشست روز جمعه در این خصوص گفت: بدون این‌که خرید نفت از ایران صورت بگیرد یا اعتبارات خاصی برای اینستکس در نظر گرفته شود، اینستکس نمی‌تواند به صورت کامل انتظارات ما را برآورده کند. انتظار داریم کشورهای اروپایی به صورت جدی بحث فروش نفت ایران را هم مدنظر داشته باشند. با این حال معاون سیاسی وزیر خارجه افزود: هیچ جدول زمانی از سوی کشورهای حاضر در نشست وین برای خرید نفت از ایران اعلام نشده است.

مهدی محمدی، کارشناس مسائل بین‌الملل در همین زمینه معتقد است اینستکس تنها با چهار شرط، کارایی خواهد داشت و در غیر این‌صورت یك کلاهبرداری بزرگ است. به اعتقاد محمدی، این چهار شرط عبارتند از: بتوان با آن کالاهای تحریمی را خرید، اروپا از ایران نفت بخرد، مشروط به اف.ای.تی.اف نشود و علاوه بر تسویه، عملیات پرداخت هم انجام دهد.

مواضع این چنینی محدود به یك طیف خاص سیاسی نیست و چهره‌های مختلف با گرایش‌های سیاسی گوناگون در این زمینه نظرات مشابهی دارند. به عنوان مثال، مصطفی کواکبیان، عضو فراکسیون امید مجلس در مطلبی در همین زمینه در فضای مجازی نوشته است: تداوم برجام با اروپا نباید صرفا در قالب اینستکس خلاصه شود، بلکه باید فروش نفت و انواع تراکنش بانکی را نیز شامل شود.

بر این اساس به نظر می‌رسد اینستکس اروپایی همچنان فاصله زیادی با مطالبات ایران دارد و صحبت از توقف کاهش تعهدات برجامی از سوی ایران بسیار زود است. البته قطعا در ساعات و روزهای آینده، پس از بررسی گزارش‌های عراقچی توسط نهادهای مسؤول، اطلاع‌رسانی دقیق‌تری از تصمیم ایران درباره کاهش تعهدات انجام خواهد شد.

خطر اینستکس بیشتر شد!

حسین حاجیلو
کارشناس مسائل تحریم

در بند چهارم بیانیه روز جمعه کمیسیون مشترك برجام، اروپایی‌ها رسما از تلاش برای پیوستن کشورهای دیگر به اینستکس سخن گفتند! در این بند می‌خوانیم: «[فرانسه، آلمان و انگلستان] در حال تلاش هستند تا اینستکس را به روی فعالان اقتصادی کشورهای ثالث نیز باز کنند.»

همچنین آقای عراقچی به عنوان مسؤول ارشد ایرانی شرکت‌کننده در این کمیسیون، در این زمینه گفت: «قول دادند به‌زودی در حال بررسی هستند که اینستکس به روی کشورهای دیگر هم باز شود و این کشورها نیز بتوانند از طریق این سازوکار با ایران معامله داشته باشند.»

همتای روسی عراقچی، یعنی ریابکوف نیز بعد از پایان نشست کمیسیون مشترك برجام درباره گسترش اینستکس گفت: «روسیه معتقد است اینستکس باید برای کشورهای ثالث و قراردادهای نفتی هم قابل استفاده باشد. اتحادیه اروپا پاسخ روشنی به پیشنهادها در این خصوص نداده است. روسیه باید به اینستکس متصل شود.»

از سوی دیگر وال‌استریت ژورنال به نقل از یك مقام چینی گفت: «پکن علاقه‌مند به مشارکت در اینستکس به عنوان طرف ثالث است.» ترکیه نیز رسما اعلام کرده بود که به دنبال پیوستن به اینستکس است و زمزمه‌هایی نیز از تمایل هند برای پیوستن به آن شنیده شده بود.

این گفته‌ها و نوشته‌ها نشان می‌دهد که کشورهای اروپایی به دنبال ورود کشورهای دیگر به ابزار پشتیبان تبادلات تجاری (اینستکس) هستند. با وجود آن‌که آمریکا از برجام خارج شده است اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که یك گروه وابسته به آمریکا و جورج سوروس معروف، پشت این تصمیم‌سازی است. «گروه بین‌المللی بحران» که پیش از این نیز در برجام و FATF، برای مسؤولان کشورمان دست به تصمیم‌سازی زده بود، در گزارش اخیر خود، پیشنهاد تجمیع تبادلات اقتصادی ایران در اینستکس را مطرح می‌کند! یکی از شرایط مهم برای این‌که اینستکس خطر امنیتی و اقتصادی برای ایران نداشته باشد، اروپایی بودن آن است. یعنی این ابزار باید صرفا در محدوده تبادلات ایران و اروپا کار کند و نباید تعاملات ایران با کشورهای دیگر وارد این کانال شود. در صورتی که اینستکس به چنین کانالی تبدیل شود، عملا عمده تعاملات تجاری ایران با کشورهای خارجی تحت نظارت و کنترل اروپا (و در واقع آمریکا) قرار خواهد گرفت. با تسلط اروپا بر تجارت خارجی کشورمان، آسیب‌پذیری اقتصاد افزایش یافته و موضع اروپا برای تحمیل درخواست‌های دیگر خود در زمینه‌های موشکی و منطقه‌ای تقویت خواهد شد. در واقع اروپایی‌ها می‌خواهند کانالیزه کردن اقتصاد ایران و تسلط بر آن را به عنوان امتیاز بفروشند! دولت باید متوجه خطرات کانالیزه شدن اقتصاد کشور و تسلط اروپا بر آن باشد و زیر بار چنین اینستکسی نرود!

اینستکس، نافی کاهش تعهدات برجامی ایران نیست

محمود صادقی
عضو فراکسیون امید مجلس

اینستکس موضوع سازوکار مالی نفت در برابر کالا است که به صورت تهاتری باید انجام شود اما در عین حال هنوز از جزییات این مساله اطلاع دقیقی اعلام نشده و به هر صورت ایران امید دارد بقیه کشورها به این سازوکار بپیوندند. در مجموع در زمینه ادامه یا توقف روند کاهش تعهدات برجام از سوی ایران شورای عالی امنیت ملی باید تصمیم بگیرد و در عین حال مجلس هم باید از جزییات مطلع شود. در هر صورت اروپاییان هنوز اقدامی که بتواند تحریم‌های آمریکا را خنثی کند انجام نداده‌اند و حتی فراتر از آن در برابر اولتیماتوم ایران، اولتیماتوم دادند. طبعا سوال اساسی این است که اروپاییان تاکنون در برابر عهدشکنی آشکار آمریکا چه کردند؟ البته سازوکار اینستکس آغاز است برای این‌که اروپایی‌ها بتوانند مقداری از سیطره اقتصادی و نظام پولی آمریکا خارج شوند اما در عمل معلوم می‌شود که آنها در این زمینه تا چه اندازه‌ای جدی هستند. به این نکته نیز باید توجه کرد که این سازوکار، کاری به اصل تحریم‌ها و یا نقض و دور زدن آنها ندارد بلکه کارکردش این است که زمینه تسویه وجوه را در معاملات ایران با طرف اروپایی و یا طرف‌های دیگر فراهم آورد. البته این یک اقدام حداقلی برای دور زدن تحریم‌ها بوده و نهایت تاثیری که در این فضا دارد مربوط به موضوع تبادل مالی و تسهیل آن به صورت تهاتری است. همچنان طبق برجام ایران حق دارد از نظر حقوقی تعهدات خود را کاهش دهد و اینستکس نمی‌تواند توجیه‌کننده تحریم‌ها و نافی این حق باشد و حتی اگر اینستکس به طور کامل عملیاتی شود نافی حق ایران نیست. چون طبق برجام اگر یکی از طرف‌ها، به تعهدات خود عمل نکند ایران حق دارد به صورت جزیی یا کلی از تعهدات خود خارج شود. این درحالی است که آمریکا به طور کلی نقض عهد کرده است و ایران حق کاهش تعهدات خود را دارد.

سیاست کاهشی ایران باید ادامه پیدا کند

غلامرضا مصباحی‌مقدم
عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

اتحادیه اروپا وعده کرده بود اقداماتی برای انجام تعهدات خود در برجام انجام دهد اما هیچ کدام تاکنون اجرایی نشده است. یکی از آن ۱۲ اقدام این بود که بانک‌های مرکزی اروپا از نظر روابط مالی با ایران کار کنند و بانک‌های ایرانی نیز بتوانند در کشورهای اتحادیه اروپا شعبه ایجاد کنند و به فعالیت بپردازند.

اگر چنین اقدامی اتفاق می‌افتاد برای ما گشایش‌هایی در زمینه تنگناهای مالی که در اثر تحریم‌های یکجانبه آمریکا شکل گرفته بود بوجود می‌آمد. یکی دیگر از اقدامات تعهد شده از سوی اروپاییان این بود که آنها نفت ایران را که بواسطه تحریم آمریکا فروشش کاهش یافته است خریداری کنند. اما به این وعده نیز عمل نکردند و در مقابل بحث بسیار مبهم اینستکس را راه اندازی کردند. اینستکس در واقع صندوقی است که اگر ایران نفت خود را به کشورهای دیگر فروخت پول آن را به این صندوق واریز کنند تا بتواند از اروپا کالا بخرد.

این در حالی است که این خرید کالا فعلا در حوزه تامین مواد غذایی، دارویی و اقلام پزشکی است و نکته قابل تامل این که این سه قلم اصلا تحریم نیست و مشمول تحریم‌های آمریکا نمی‌شود. بنابراین اگر اقدام جدید اروپاییان در بحث اینستکس در همین حدی که فعلا گفته‌اند به نتیجه برسد جمهوری اسلامی ایران نباید گام‌های خود را در کاهش تعهدات برجامی متوقف کند بلکه همچنان این مسیر را باید ادامه دهد تا اروپاییان به تعهدات خود در قبال برجام عمل کنند.

یادداشت

تداوم سیاست «فشار در برابر فشار» منطقی است

محمد مرندی
کارشناس مسائل سیاست خارجی

روند و سیاست جدیدی که جمهوری اسلامی ایران بویژه در حوزه کاهش تعهدات برجامی از خود بروز داده است نشان می‌دهد سیاست فشار در برابر اروپاییان قطعا جواب می‌دهد و اگر ایران گام‌های جدیدی برای کاهش همکاری در حوزه فعالیت‌های هسته‌ای انجام نمی‌داد به طور قطع و یقین همین توافقات محدود هم به‌دست نمی‌آمد. اما طبعا هر چه تاکنون از سوی اروپاییان انجام شده یا وعده انجام آن را دادند قطعا کافی نیست و بدون تردید فاصله‌های زیادی با خواسته‌ها و مطالبات جمهوری اسلامی ایران و حتی تعهدات اروپاییان در قضیه برجام دارد. در مذاکرات جدید میان ایران و اروپا اگر موضوع فروش نفت مورد توجه قرار نگیرد اساسا فایده و ثمری برای ایران در بر نخواهد داشت.

همچنین خطی نیز از سوی اروپاییان دنبال می‌شود که انجام هرگونه توافق و تعهدات و سازوکار مالی با ایران را منوط به موضوع پذیرش اف‌ای‌تی‌اف کنند.

در حالی که اساسا این مباحث نباید مطرح شود و تا اروپاییان به تعهدات خود عمل نکنند موضوع ربط دادن انجام تعهدات به ماجرای پیوستن ایران به اف‌ای‌تی‌اف به هیچ وجه قابل طرح نیست. اگر اروپاییان عزم جدی در انجام تعهدات برجامی خود به صورت عملی نشان دهند آن وقت می‌شود راجع به مسائل دیگر بحث کرد.

بنابراین معتقدم ایران همچنان مثل سابق باید سیاست فشار در برابر فشار را تداوم بخشد.

دیدگاه

ساز و کارهای نزولی اروپا

سید حسین نقوی‌حسینی
سخنگوی کمیسیون امنیت ملی

از روزی که آمریکا از برجام خارج شد تاکنون، موضع‌گیری‌های اروپا روندی کاهشی را طی کرده است. آنها ابتدا با یک ژست مقتدرانه، گفتند ما مستقل از آمریکا هستیم و نه تنها به همه تعهدات خود پایبندیم بلکه مانع از خسارت دیدن منافع ایران به دلیل خروج آمریکا از برجام خواهیم شد. این موضع با استقبال ایران روبرو شد اما اروپا آرام آرام عقب نشینی کرد و نهایتا به یک کانال مالی به نام اس‌پی‌وی رسید که قلمرو گسترده‌ای داشت و می‌توانست تعاملات مالی پولی ایران و اروپا را تضمین کند. ماه‌ها وقت ایران گرفته شد اما این ساز و کار، عملیاتی نشد.

این دومین عقب‌نشینی اروپا بود که با واکنش و هشدار ایران همراه شد. بعد اینستکس را مطرح کردند و گفتند اس.پی.وی مشکل داشته اما این ساز و کار قابل عملیاتی شدن است. چند ماه نیز وقت کشور برای این ساز و کار گرفته شد و قرار بود در قلمرو وسیع‌تری باشد اما سومین عقب‌نشینی را انجام دادند و آن را به غذا و دارو محدود کردند. اما برای عملیاتی کردن همین ساز و کار حداقلی نیز مرتب عذر و بهانه آوردند تا اینکه ایران بالاخره گام اول کاهش تعهدات خود را برداشت و ۲ماه به اروپا مهلت داد و اعلام کرد اگر اروپا کاری نکند دو گام دیگر هم طراحی شده و قطعا برداشته می‌شود.

اروپا با دیدن عزم جدی ایران به تکاپو افتاد تا جدیت خود را در عملیاتی کردن اینستکس نشان دهد ولی باز هم آن حدی که آنها برای اینستکس تعریف کرده‌اند نمی‌تواند پاسخگوی مطالبات ما و تعهدات آنها باشد. ما به همه تعهدات خود عمل کردیم اما آنها فقط می‌خواهند راهی برای مبادله غذا و دارو فراهم کنند و این در حالی است که چنین مبادلاتی در عرصه بین‌الملل برای هر کشور تحت تحریمی باید امکانپذیر باشد.

در چنین شرایطی بعید است اقدام اروپا در این سطح باعث توقف گام‌های طراحی شده از سوی ایران باشد زیرا باید نفت ما فروخته شده و پول نفت ما برگشت داده شود. باید تعهداتی که اروپا داده اجرایی شود.